

เครื่องเป่าความดันลมเพื่อเปิดขยายทางเดินหายใจ

(Positive Airway Pressure, PAP) Therapy (ตอนที่ 2)

อ.นพ.วิชญ์ บรรณหิรัญ
ภาควิชา โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ข้อเสีย หรือ ผลข้างเคียงจากการใช้ CPAP

ผลข้างเคียงต่อสุขภาพที่พบบ่อยๆ มักเกิดจากหน้ากากที่ใช้ เช่น อาจไม่พอดีกับโครงหน้าของท่าน ทำให้แน่นไปจนเป็นรอยกดทับ หรือแผลงลอก หรืออาจหลวมไปจนเกิดควมรำคาญ นอกจากนี้การที่ต้องใช้ลมเป่าผ่านจมูกของท่านทุกคืนเป็นเวลานาน ๆ บางรายอาจมีปัญหาเรื่องโรคจมูกหรือไซนัสกำเริบขึ้น เช่นอาจมีอาการคัดจมูก น้ำมูกไหล ปวดจมูก เลือดกำเดาไหล เป็นต้น ทำให้ใช้เครื่องไม่ได้หรือใช้น้อยลงกว่าเดิม ซึ่งส่วนนี้ท่านอาจให้แพทย์หู คอ จมูก ช่วยประเมินหรือดูแลรักษาพร้อมด้วย และสำหรับท่านที่มีโรคประจำตัวหลายอย่าง เช่น โรคหัวใจ โรคปอด โรคทางสมอง หรือโรคเรื้อรังอื่น ๆ ท่านควรปรึกษาแพทย์อายุรกรรมและติดตามการรักษาอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะแทรกซ้อนรุนแรงจากการใช้เครื่อง แม้ว่าจะพบบ่อยก็ตาม

ข้อเสียอื่น ๆ ที่ตามความเห็นของผู้ป่วยหลายราย คือ ท่านอาจจะรู้สึกไม่ประทับใจในกายแรกที่ได้เห็น เครื่องหรือหน้ากากว่าไม่ค่อยน่าใช้ บางรายทดลองใช้แล้วเกิดความอึดอัดรำคาญทำให้อนอนหลับไม่สนิท รวมถึงความไม่สะดวกต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีท่านต้องเดินทางไกลหรือเปลี่ยนสถานที่นอนหลับบ่อย นอกจากนี้หลาย ๆ ท่านอาจต้องใช้เครื่องไปตลอดชีวิต ยกเว้นรายที่สามารถแก้ที่ต้นเหตุของโรคได้จึงอาจหยุดใช้เครื่องได้ในภายหลัง

ถ้าทดลองใช้แล้ว ใช้เครื่องไม่ได้ มีทางแก้ไขอย่างไร

โดยหลักการแล้วท่านต้องให้ แพทย์ตรวจประเมินและวินิจฉัยหาสาเหตุที่ทำให้ท่านไม่สามารถใช้เครื่องได้ เช่นหลายรายอาจมีโรคทางจมูก เช่นผนังกันจมูกคด ริดสีดวงจมูก ไซนัสอักเสบ ภูมิแพ้ เป็นต้น นอกจากนี้ควรหาสาเหตุทางกายภาพอื่น ๆ ร่วมด้วยแล้วทำการรักษาอย่างเหมาะสม หากท่านมีปัญหาเรื่องหน้ากาก ท่านอาจเปลี่ยนได้หลายแบบเนื่องจากปัจจุบันมี

หน้ากากให้เลือกเป็นจำนวนมากขึ้น โดยท่านควรพยายามใช้เครื่องให้มากที่สุด หรือถ้าเป็นไปได้อย่างน้อย 2-4 สัปดาห์ก่อนที่จะตัดสินใจแล้วว่าท่านไม่สามารถใช้ได้จริง ๆ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น ท่านควรปรึกษากับแพทย์ถึงทางเลือกการรักษาอื่น ๆ เช่น การผ่าตัดแบบต่างๆ หรือเครื่องมือทางทันตกรรม เป็นต้น

ข้อควรรู้อื่น ๆ

ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในเครื่องเป่าลมแบบธรรมดา (manual CPAP) อาจมีราคาประมาณ 3-4 หมื่นบาท แต่ถ้าเป็นแบบอัตโนมัติ (AutoPAP) หรือความดัน 2 ระดับ (BiPAP) ราคาจะสูงขึ้นเป็น 2 – 3 เท่าตัว ทั้งนี้หากท่านได้รับการตรวจสุขภาพการนอนหลับ (Sleep test) และได้รับการตั้งค่าความดันลมแบบมาตรฐาน (CPAP Titration) ภายในห้องตรวจการนอนหลับเฉพาะที่ได้รับการควบคุมและแปลผลอย่างถูกต้องเชื่อถือได้ ท่านอาจจะใช้เพียงเครื่องแบบธรรมดาซึ่งจะประหยัดค่าใช้จ่ายของท่านได้มาก และปัจจุบันในถ้าท่านใช้สิทธิ์ค่ารักษาพยาบาลแบบข้าราชการ เครื่อง CPAP จะสามารถเบิกได้บางส่วน คือราว 2 หมื่นบาท ซึ่งจะช่วยให้คุณลดค่าใช้จ่ายลงไปได้มาก

การใช้เครื่องเป่าความดันลมเพื่อรักษาภาวะอุดกั้นทางเดินหายใจขณะหลับนั้น มีประโยชน์อย่างมากต่อท่านหากท่านได้ใช้อย่างตลอดและต่อเนื่อง ซึ่งท่านจะต้องหมั่นทำความสะอาดเครื่องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดอัตราการติดเชื้อโรค รวมถึงต้องติดตามการรักษาอย่างใกล้ชิดกับแพทย์ ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยให้คุณมีคุณภาพชีวิตทั้งด้านการนอนและสุขภาพอื่นๆ ดีขึ้นทั้งในระยะสั้น และระยะยาวต่อไปในอนาคต